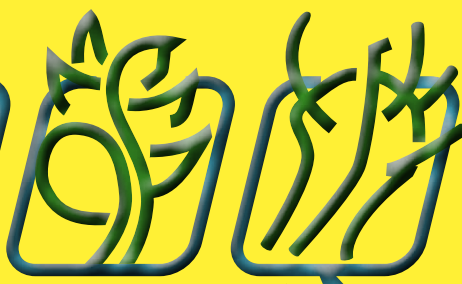

wn

l b

2010
jaar

2010
jaar

Werkgroep Natuur- en Landschapsbeheer Boxtel

2010
jaar

2010
jaar

JAARVERSLAG

2009/2010

Inhoud

Voorwoord van de voorzitter	3
Toelichting van de penningmeester	5
Beheergroep Dommeldal	6
Beheergroep Sparrenrijk	8
Bomenadviescommissie	12
Florawerkgroep	15
Knotploegen	19
Paddestoelenwerkgroep	23
Poelenwerkgroep	24
Publiciteitsgroep	25
Vogelwerkgroep	27
Werkgroep Ruimtelijke Ordening	33
Jubileumcommissie	36
Bestuurssamenstelling van de WNLB	38

Voorwoord van de voorzitter

Marco Meihuizen

Beste natuurvrienden,

Voor u ligt weer een mooi jaarverslag met een overzicht van al onze activiteiten en resultaten in het afgelopen seizoen. Een jaar dat grotendeels in het teken stond van ons 20-jarig lustrum waarin iedere werkgroep zichzelf op een geheel eigen wijze aan Boxtel heeft gepresenteerd. Met veel enthousiasme zijn er door het jaar heen verschillende leuke activiteiten georganiseerd waaraan iedereen kon deelnemen. Geregeld is er in de krant iets geschreven over onze lustrumactiviteiten en er heeft zich een aantal nieuwe vrijwilligers aangemeld.

20
J(a)a(r)

Tijdens de Lustrumopening is de samenwerkingsovereenkomst getekend met gemeente en waterschap, waardoor we als natuurwerkgroep nog meer betrokken zijn bij de reconstructie van de Dommel. We zijn gestart met onze inventarisaties om de natuurontwikkeling bij de Dommel te volgen, en schrijven om de week een stukje in de krant over onze waarnemingen bij de Dommel. Met de gastlessen op basisscholen is een mooie start gemaakt voor het poelenadoptieproject.

Voor Sparrenrijk is er dit jaar weer een nieuwe beheersovereenkomst afgesloten met de gemeente voor de komende 10 jaar.

Het maandelijks overleg met gemeente en waterschap is erg plezierig en door de goede contacten en korte lijnen kunnen we elkaar snel informeren, adviseren en assisteren. Ook het

kwartaal overleg met bestuur natuurwerkgroep Liempde en het halfjaarlijks coördinatorenoverleg, bevalt goed en is een goede manier om elkaar regelmatig te spreken. Het maandelijks bestuursoverleg was weer telkens bij iemand anders thuis. Helaas blijft dat waarschijnlijk nog wel even zo omdat dit jaar besloten is om te stoppen met het project “De Groene Hoeve” daar de financiering voor een verbouwing niet rond kwam. Maar we gaan door met het zoeken naar een eigen plek.

Dit lustrumjaar is de natuurwerkgroep geregeld in het zonnetje gezet en beloond voor haar inzet. Begin dit jaar kreeg de Sparrenrijgroep een “Groene Handdruk” met een geldbedrag en ontving de natuurwerkgroep een mooi bedrag voor haar 20-jarig bestaan. Ook de Vogelwerkgroep is dit jaar uitgebreid bedankt voor haar zeer geslaagde mussenkastenproject en de inventarisaties, samen met de Florawerkgroep.

Wat mij betreft was het een heel geslaagd feestelijk jaar, waarin door de verschillende werkgroepen weer veel is gedaan en bereikt. En waar ze dan zoal mee bezig zijn geweest, kunt u nu uitgebreid lezen in dit jaarverslag.

Ik wens u veel leesplezier.

Marco Meihuizen

20
jaar

Het WNLB bestuur:
v.l.n.r.:
Erik Kerpel,
Gerda Hellings,
Marie-José Meertens
vooraan:
Godelise van Kessel en
Marco Meihuizen.

Toelichting van de penningmeester

Erik Kerpel

Geachte leden,

De WNLB heeft weer een financieel gezond jaar achter de rug. Wat aan inkomsten verwacht werd is binnengekomen en daarnaast hebben we diverse schenkingen ontvangen in het kader van het jubileumjaar. De uitgaven zijn op sommige posten hoger dan de inkomsten, maar als geheel binnen de begroting gebleven.

Onze kaspositie is goed, onze reserve is wederom gegroeid.

De kasreserve laat het toe om de contributie ook dit jaar niet te verhogen. Deze blijft gelijk, net als voorgaande 20 jaren en bedraagt € 12,00. In de begroting van het komend jaar ziet u een post voor de jaaropening en het jubileum. Deze bedragen zijn aanzienlijk wegens het jubileum van de WNLB.

Het bestuur heeft besloten om een post op te nemen voor excursies. Hiermee krijgen alle werkgroepen de gelegenheid om in het komende seizoen een excursie te organiseren met de leden in de werkgroep.

Belangrijk verzoek

Wij willen u vragen om de WNLB te machtigen om de jaarlijkse contributie van uw rekening af te mogen schrijven. Dit bespaart de WNLB veel tijd en kosten die gemaakt worden vanwege herinnering tot betaling. U zou ons een groot plezier doen met uw toestemming.

Tijdens de komende jaarvergadering ontvangt u hiervoor een persoonlijk verzoek.

Ik wens u een prettig komend seizoen toe.

Beheergroep Dommeldal

Theo van der Heijden

Door de werkgroep wordt in het Dommelgebied tussen de Bosscheweg en de A2 (zuidzijde) het toezicht en het beheer uitgevoerd. In dit gebied grazen Schotse Hooglanders. Deze extensieve begrazing houdt in dat de dieren het gehele jaar in het gebied kunnen verblijven en 's winters niet worden bijgevoerd.

In het gebied lopen nu (september 2010) twee koeien en een jonge stier.

De leden van de werkgroep voeren om de beurt wekelijks het toezicht uit. Dat houdt in het in het oog houden van de aanwezigheid en gezondheid van de dieren. Daarnaast controleren zij de omheining en de spanning, de aanwezigheid van zwerfvuil in of rondom het gebied en zien zij toe dat er geen schade of vernielingen zijn. Soms is het nodig een draad van de omheining te repareren.

Indien nodig wordt 'onder de draad' gemaaid met de bosmaaier. Daardoor blijft de draad vrij van verlies aan spanning.

In het voorjaar van 2010 is door de gemeente het Laarzenpad, tussen de Bosscheweg en het Weikes fietspad, met grond opgehoogd. De reden is dat het pad vrijwel het hele jaar gedeeltelijk onder water stond. Het was dan ook letterlijk een laarzenpad. Om de toegankelijkheid te verbeteren is er de grondlaag op aangebracht. Omdat in samenhang daarmee de stroom een tijdje van de omheining was, nam een jonge stier die gelegenheid

te baat om een paar keer door de draad te lopen. Met enige moeite lukte het om het dier weer binnen de omheining te krijgen en de stroom te activeren.

Tot in het voorjaar van 2010 graasden 6 Schotse Hooglanders in het gebied. Teveel eigenlijk voor zo'n beperkt areaal zodat, na de geboorte van een kalf in juni, de populatie is teruggebracht tot drie volwassen dieren.

Op zaterdag 20 juni is een wandeling georganiseerd in het kader van het 20-jarig bestaan van de WNLB. In de Sprokkels van juli is daarover verslag gedaan.

Kort voor de zomervakantie is in het kader van 'Dommel door Boxtel' de vaargeul gegraven van de Dommel naar het clubhuis van de Pagaai. Bij de gemeente en het waterschap is de verlenging van het Laarzenpad tot aan de asfaltweg bij de Pagaai bepleit.

De afwerking van de vaargeul en afrastering laat nog op zich wachten.

Met de komst van de veepassage onder de nieuwe brug over de Bosscheweg (2011?) zal het gebied waar de Schotse Hooglanders kunnen grazen flink uitgebreid worden en kan dus ook het aantal dieren toenemen.

Beheergroep Sparrenrijk

José Poort

Het is een bijzonder jaartje geweest in de Sparrenrijkgroep.

In totaal is er 19x gewerkt, 1x daarvan was knotwerk voor de gemeente.

6x is er niet gewerkt, 2x is er extra gewerkt, 4x was er onwerkbaar weer door regen en sneeuw, 1x is besteed aan de kerstbijeenkomst in Kinderboerderij en 1x aan de slotwandeling door Sparrenrijk en Eikenhorst.

Er was veel ziekteverzuim, desondanks waren er gemiddeld 10,5 mensen aanwezig. Maar goed dat de groep met enkele nieuwelingen is versterkt de laatste jaren!

Aantal gewerkte uren: $19 \times 10,5 \times 3 \text{ uur} = 598,5 + 36 \text{ extra uur} = \text{ongeveer } 635 \text{ uur}$.

Op het overzicht van Brabants Landschap is het aantal gewerkte uren geschat op 12 man per keer bij 19 x bosonderhoud. Het totaal aantal uren kwam daardoor op 684 uur excl. knotten. Zo zie je dat je het nooit heel precies kunt berekenen.

Na een globale voorbereidende werk-opname in september startten er op 24 september 5,5 man! VUTTERS en vakantie! Misschien moeten we maar eens later starten met het seizoen! We hebben die dag samen een rondwandeling gemaakt door het bos waar we bekeken waar wat moest gebeuren.

We zijn achteraan op de paden bij vak 11 met iepjes begonnen.

Bij het achterste stuk van de Vekemans van Lieshoutlaan aan de ingang Esscheweg werden later met de kettingzaag enkele grote Amerikaanse eiken weggezaagd en het hout gestapeld. Verder werd er van achter naar voren gewerkt in handwerk, i.v.m. teken langs de paden bij de vakken 11, 10, 9, 8, 7, 6. Indien nodig werd iets verder bosinwaarts gewerkt. Er werd ook een begin gemaakt met het afhakken en weghalen van erg opdringerige rhododendrons. In het hele

bos hebben we misschien vijf uitgebloeide bloemen gezien tijdens dit werk. Een teken dat de struiken verwilderen. Waar niet alle wortels verwijderd zijn schiet het jonge blad alweer uit op de stronken.

Ook is er in de vakken flink verder gewerkt aan het verwijderen van andere exoten die oprukken zoals tsuga's en douglassparren. De

Spelelement, zagen in de regen.

zaaidichtheid ervan is zo groot, dat we liever de opschietende grove den, berken, en struikvormers zoals krenten en vuilboompjes meer licht gunnen voor uitgroei.

Op 15 oktober werden vier Sparrenrijkers/vogelaars 'uitgeleend' aan de Spelelier om daar enkele grote stammen met de kettingzaag tot spelelement om te vormen.

De kerstbijeenkomst op 17 december in de Kinderboerderij had een ontspannen karakter: Een soort rondkegelspel, waarbij een halfronde houten bol kegels moest omgooien, terwijl hij ronddraaide over de houten vloer, leverde de nodige hilariteit op. Een unieke sport dat 'bollen'. En natuurlijk was ook de gemeente present in het eerste uurtje met een gebaar en woord van dank voor onze inzet.

Na de sneeuw begin januari begon de 2^e helft van het seizoen in vak 9 langs het trouwlaantje. De jonge Amerikaanse eik leek hier minder flink uitgeschoten dan voorgaande jaren. De bijgeplante beukenzaailingen in het trouwlaantje zijn vrijwel allemaal doodgegaan.

Daarna werd er zowel binnen als buiten 'werktijd' veel aandacht besteed aan de voorbereidingen voor het jubileumfeest.

En dan het concretere werk. In de speeltuin werden enkele zware douglassen omgezaagd. Die werden verder verwerkt tot takkenhuthout, boegsprietten, speeldingen enz. Op 18 februari werden i.s.m. de gemeente enkele dikke stukken stam van een Amerikaanse eik in pad 4/5 verslept, om te fungeren als 'treinwagons' in de speeltuin. Enkele zagers hebben er daarna nog een extra dag werken aan besteed.

Een stabilisatiepoot van de gemeentetractor kwam vast te zitten in de helling van de greppel en moest er door een tweede tractor weer worden uitgetrokken! Er is altijd wat te beleven in Sparrenrijk.

Ook het afwerken van de 'jubileumbank' achteraan de Vekemans van Lieshoutlaan gebeurde in extra werktijd!

Dat jubileum vond plaats op zaterdag 27 februari. De Sparrenrijkgroep beet het spits af van het WNLB-jubileumjaar, en hoe! Het klonk als een klok. Er waren ongeveer 100 genodigde en spontane aanwezigen!

Er verschenen enkele uitgebreide artikelen in Brabants Centrum en Brabants Dagblad.

Veel genodigden en WNLB-ers namen deel aan zowel het officiële gedeelte als de rondleiding langs het werk. Ingelast programma-onderdeel was de ondertekening van het samenwerkingscontract van de WNLB met het waterschap bij de poel. We kregen een cadeaucheque van € 500,00 van de gemeente, dat vraagt om een goede besteding. De foto's geven een indruk van het uitgestraalde enthousiasme en de feestelijke sfeer.

Daarna hadden we nog maar enkele weken voor de afronding van het seizoen.

In februari bleek dat juist de linkerzijde van de Vekemans van Lieshoutlaan voor de waterhuishouding bereikbaar moest worden gemaakt. Door een ingehuurd bedrijf werden daar nog meer bomen weggezaagd, het takkenhout aan de andere zijde gestapeld en al het grote hout meegenomen! Op ons verzoek begin maart zijn later ter verhoging van de natuurwaarden enkele grote stukken 'teruggebracht' in deze takkenril.

Begin maart werden tsuga's en douglassen in vak 7 en 8 onderhanden genomen en de Vekemans van Lieshoutlaan afgewerkt.

Op 11 maart werd de hele Sparrenrijkgroep ingezet op de Oirschotseweg vlakbij de tunnel om gemeentewilgen te knotten direct langs het spoor. 20 Grote bomen en 21 te dunne lagere wilgen.

Traditiegetrouw werd op de laatste werkmorgen het wandelpad

nagelopen en hersteld met nieuwe paaltjes en groene verf, een deel van de paalkoppen langs het fietspad VvL-laan werd witgeverfd.

Op 25 maart was de slotactiviteit, een wandeling door Sparrenrijk en Eikenhorst, onder de bezielende leiding van Peet v.d. Horst. Met Maria v.d. Wiel in de rolstoel vanwege een operatie aan haar voet, die dwars door het bos, desnoods getild over dwarsliggende stammen en takken werd vervoerd!

En verder:

Op 23 februari was de Sparrenrijkgroep bijna voltallig aanwezig bij de officiële opening van de Ecologische Verbindingszone Sparrenrijk-Kampina aan de Esschebaan. Op 6 maart kregen vertegenwoordigers van de Sparrenrijkgroep tijdens de start van de boomplantactie 'Planten NU' een groene handdruk uitgereikt, die in het kader van de biodiversiteit werd gegeven aan verschillende personen, die zich op groen gebied verdienstelijk hadden gemaakt. Te besteden geldbedrag...€ 350,00 !

Tijdens de zomerperiode heeft een klein groepje nog hard gewerkt aan het opknappen van de aanhanger. Het neuswiel is vervangen en er zijn pootjes gelast zodat het nummerbord niet meer in de verdrukking komt als de kar achterover zakt. Aan de imperial zijn dwarssteunen gelast voor de stevigheid en de bevestiging van spandoekpalen en ladders.

Voor het komende seizoen wordt er nog een nieuwe verloopstekker gekocht, zodat alle auto's goed kunnen worden aangesloten en alle lichten het doen. De container zal worden schoongespoten met een hogedrukspuit, zodat ie niet meer zo afsteekt bij de nieuw geplaatste WSD-containers.

Actief? Dat zeker.

Ook komend jaar weer!

Bomenadviescommissie

José Poort

Het lijkt of er niets is gedaan, maar als je goed in je oude agenda en in je mail kijkt, is er heel wat tijd, aandacht, (virtueel) papier, fietsbanden en schoenzolen aan bomen besteed. Er zal nog veel water door de Dommel stromen, maar ze blijven onder de aandacht, al kun je er vaak niet direct iets aan doen.

Langs de Dommel ging het bijvoorbeeld over bomen en knotwilgen bij de wijk Oost. Daar verdween en verdwijnt een heleboel.

Het centrumtraject tussen de brug bij Raaphof en de Zwaansebrug, krijgt een totaal andere uitstraling. Vanwege de snellere stroming is er een damwand met natuurstenen muren gepland. De huidige aanwezigheid van veel grote bomen maakt plaats voor een nieuwe, veel opener ecologische verbindingszone. Over de oudste en grootste bomen bij de parkeerplaats achter Zonneke heeft Pius Floris adviezen gegeven.

De plek bij St. Lucas was extra bedreigd door bouwplannen tot in de Dommel. Die plannen zijn nu veranderd in de richting van de oude 'schoolhoofdenwoning'. Daar moeten we nu de monumentale magnolia extra in de gaten gaan houden.

Aan de achterkant van de Molenstraat is meegedacht over mogelijkheden voor de verbindingszone en er zijn ideeën geleverd voor aanplant bij de stuw in de Mgr. Wilmerstraat.

Nu en dan is er rondgereden om te zien wat er allemaal volgens de publicatie op de gemeentepagina aan bomen gekapt ging worden. Bomen die ziek waren, te dicht bij huizen stonden, door bouwplannen bedreigd woeden, gevaar opleverden, 'lastig' waren voor mensen... Je kunt het gewoon niet bijhouden, er verandert zoveel...

Een voorbeeld, de nieuwbouw bij Emmaus. Daar zijn de prachtige nieuwe gebouwen te dicht bij de eikenbomen gekomen. Dit zelfde zien we ook bij de lindenbomen daar schuin tegenover die te dicht bij een prachtig nieuw appartementengebouw staan. Dat levert overlast op, dat kun je gewoon zien aankomen.

Andere voorbeelden: Bij het ziekenhuis is voor de bouw van een hospice een prachtige hoek met berken, acacia's en jeneverbes gesneuveld. En bij de Zonnegolven zijn veelbelovende moeraseden langs een nieuw te asfalteren weggetje 'gevalen', enkele eikenbomen aan de Molenwijkseweg zijn weg en de populieren bij Stapelen moeten we missen. Van de Marilandica-populieren op de hoek van de Schijndelseweg, zijn na het grove onderhoud enkelen wel uitgelopen, anderen zijn als stam blijven staan. Nieuwe aanplant langs de vernieuwde Schijndelseweg, die eerst niet lijkt aan te slaan blijkt ons toch te verrassen met jong groen!

Opvallend waren de vermeldingen in de media van aangevraagde kapvergunningen voor een van de monumentale kastanjabomen middenin Liempde en hele straatjes. Gezien de komende veranderingen bij het oude Lindenlust moeten we de bomen goed in de gaten houden.

We hebben ze zo hard nodig, als ademruimte en leefdecor.

Wellicht dat in de toekomst, als er in plaats van een aparte bouwvergunning en kapvergunning één omgevingsvergunning moet worden afgegeven, dat deze zaken dan beter op elkaar kunnen worden afgestemd. Een wens zou dan in vervulling gaan...

Boomplantdag

Op 17 en 23 maart waren de jaarlijkse boomplantdagen in Boxtel en Liempde, op diverse locaties.

Ook acht vrijwilligers van de Werkgroep Natuur en Landschapsbeheer Boxtel hebben daar hun medewerking aan verleend.

Op de hoek Nergena / Renbaan gingen op woensdag 17 maart de eerste struiken de grond in voor de droge ecologische verbindingzone Sparrenrijk-Kampina. Het is de bedoeling dat die natuurgebieden door middel van groene stroken met elkaar verbonden worden. Dieren en planten kunnen dan ook buiten hun 'bloempot' een plekje zoeken in het omringende landschap. Dat bevordert de biodiversiteit.

Er waren smalle plantstroken uitgezet, waar de kinderen van de Molenwijkschool en de Amaliaschool heel rustig aan de slag gingen onder leiding van de WNLB-vrijwilligers en medewerkers van de gemeente. De grond was lekker rul, dus er kon gemakkelijk gegraven worden.

Hier en daar werden de struiken voorzien van een kleurige wens voor de boom of de groene omgeving van Boxtel.

De Amaliaschool stuurde als bedankje onderstaande foto. Je kunt zien dat de kinderen enthousiast waren.

Op 23 maart waren de Vorsenpoel en de Hobendonken aan de beurt aan de Jacob Reutenlaan, kruising Mijlstraat/ Kinderbos het zandpad Jacob Reutenlaan inrijden, of via Beukendreef-Middendreef. Aan beide kanten van dat zandpad staan dubbele rijen oude eikenbomen. Daartussen was een strook machinaal gespit en enkele malen gefreesd om het inplanten gemakkelijker te maken.

Desondanks was het een moeilijke klus voor deze 8^e groepers om alle struiken te planten met die graspollen, wortels en stenen, gewapend met batsen en steekschoppen! De appeltjes na afloop lieten zich dan ook goed smaken.

Er kwam een mooie strook struikenaanplant klaar, die tot het bosje reikte. Veel kinderen zijn weer een positieve natuurervaring rijker en zijn zeker van plan om dat gebiedje nog eens te gaan herontdekken.

Overig bijeengeharkt bladgroen

Tijdens het Herfstfestijn 2009 (thema: Boxtel beweegt) is de kraam bemand en ingericht met allerlei boomgericht materiaal. Sparrenrijkfolders zijn uitgedeeld en er is reclame gemaakt voor het boek over het Molenwijkpark.

We zijn naar een aantal lezingen in de buurt geweest.

Door de WNLB is op 18 november een lezing 'bomen en struiken' gehouden, waarin naast mythen en sagen allerlei (vooral medicinaal) gebruik van planten, bomen en struiken belicht werd.

De lezing 'heggen en houtwallen' in Liempde (26-11) bevatte veel informatie over nieuwgevonden oude soorten struiken! En in St. Michielsgestel werd op 22-02 2010 een lezing gegeven over duurzaam bosbeheer. Zo kun je overal wat kennis over bomen bij elkaar sprokkelen!

Verder is er op 31 mei nog overleg geweest met de gemeente en Dik Bol van de Heemkundekring om, via historisch en nieuw kaartmateriaal, te bekijken waar bomenrijen verdwenen zijn of waar plekken in aanmerking komen voor beplanting, al of niet via voorpootrecht of boomplantdagen. Ook dit is een zaak van zeer lange adem en veel kaartkijk-, computer- en boekensnuffelwerk. Wordt vervolgd.

Vanaf december vond ook de voorbereiding plaats voor een jubileumactiviteit vanuit de Bomen Advies Commissie met Ton de Greeff en José Poort.

Als jubileumactiviteit was het de bedoeling om de wandelroute over bomen in het centrum 'op te pimpen' en als excursie te lopen. Helaas is dat wegens privéomstandigheden nog niet afgerond.

Tijdens de jubileumviering in Sparrenrijk was er d.m.v. een boomklimdemonstratie aandacht voor de dikste eik van Boxtel, bij de ingang van het Dianabos. Het zou goed zijn om het fietspad niet meer over zijn wortels te laten beginnen. Kunnen we dat klaarkrijgen?

Kijk maar eens op www.wereldboom.nl en op www.wasven.nl/evenementen wat er allemaal kan!

Zouden we hem niet tot wereldboom kunnen maken, zoals tijdens de 'wereldboomdagen' in Venray en in Eindhoven georganiseerd is. Dat lijkt ons echt geweldig!

De Florawerkgroep heeft in 2010 aan de volgende projecten gewerkt:

- Herinventarisatie Dommelarm Boxtel
- Nulmeting graslandjes Kampina
- Flora cursus kinderboerderij
- Inventarisatie De Kleine Aarde

Herinventarisatie van de Dommelarm

De Florawerkgroep is dit jaar begonnen met de herinventarisatie van de Dommelarm die rondom Boxtel stroomt. Dit deel is dit jaar behoorlijk op de schop gegaan vanwege de uitvoering van het plan Dommel door Boxtel. Om de invloed daarvan op de planten en libellen de komende jaren te kunnen volgen en waar mogelijk ook zinnige beheersadviezen te kunnen geven aan het Waterschap, heeft de Florawerkgroep in juli-augustus 2009 een nulmeting gedaan. Het verslag daarvan is terug te vinden in het jaarverslag van 2009.

Omdat de Dommel op veel plaatsen uitgediept is en de oever op een aantal plaatsen is afgeschrapt mag je verwachten dat op deze plaatsen de planten die we daar in 2009 vonden dit eerste jaar niet meer te vinden waren maar wel terugkomen na verloop van jaren. Dat klopte ook wel. De Waterviolier die we in 2009 op twee plaatsen vonden aan de noordzijde was verdwenen (maar we vonden wel een

nieuwe vindplaats in de koeienwei!), evenals de Kikkerbeet in het zuidelijk deel. In het noordelijk deel kwam de Kikkerbeet nog steeds voor, daar is ook niet gewerkt. Opvallender was dat de Wespenorchissen die we massaal in het zuiden aantroffen op de oever, ook in veel mindere mate werden gevonden, mogelijk hebben we daar toch te vroeg gekeken. De Beekpunge in het noorden was verdwenen. Het grootste deel van circa 170 soorten vonden we echter weer terug. 15 Nieuwe soorten zijn gevonden: Grasmuur, Adderwortel, Groot hoefblad, Wilgeroosje, Witte winterpostelein, Waterlelie, Bosanemoon, Bosandoorn, IJle zegge, Moeraspaardestaart, Blaaszegge, Valse wingerd, Goudgele honingklaver, Gele morgenster, Slanke waterkers en Oostelijk

kruiskruid. Waarschijnlijk hebben we deze in 2009 vooral gemist omdat we erg laat konden gaan inventariseren. Maar we hebben nu een goede basis voor de monitoring van de volgende jaren.

Bij de libellen waren er wat uitbreidingen. De watersnuffel en het lantaarntje zaten er nog in redelijk grote aantallen en nieuw waren de weidebeekjuffer en de platbuik bij de koeienwei.

Graslandjes

Op verzoek van natuurmonumenten hebben we de graslandjes net ten noorden van de Beerze onderzocht. Die waren nog niet onderzocht dus dit werd ook een nulmeting. Het zijn tamelijk uitgebreide graslanden doortrokken door, soms diepe slotjes waar regelmatig runderen grazen. Delen

zijn overgroeid met pitrusvelden. De sloten zijn vaak interessant. We troffen daar op diverse plaatsen (veel) Waterviolier aan met hier en daar Waterranonkel. Ook Veenwortel, Holpijp en Waterzuring komen hier veelvuldig voor. Op de vlakkere delen van het westelijke grasland troffen we honderden exemplaren aan van Blauw glidkruid, een soort die rondom de Kampina veel maar daarbuiten tamelijk weinig voorkomt. Andere interessante soorten die we op de grasvlakte aantroffen waren Zeegroene muur (vaak in pollen pitrus waar ze beschermd waren tegen vraat), Blaaszegge, Gewone bermzegge, Kruipend zenegroen, Moerasmuur, Wilde bertram, Valeriaan, Echte koekoeksbloem, Ruwe smele, Waterpostelein, Kamgras, Hazezegge, Schildereprijs.

20-Jarig bestaan

Een heel andere activiteit was de floracursus op de kinderboerderij. Dit was de bijdrage van de florawerkgroep aan ons 20-jarig bestaan. Deze bestond uit twee zondagmorgens (9 en 30 mei) waarbij we liefhebbers de schone kunst van het inventariseren bijbrachten. Op 9 mei hebben we de kinderboerderij volgezet met vazen en potten met planten uit de omgeving. voldoende loupes, twee binoculaires en een schat aan flora's en instructiemateriaal. Er was ook een hoop enthousiaste vrijwilligers aanwezig om de liefhebbers bij te staan in hun zoektocht naar de plantennaam. De opkomst was beperkt die eerste dag, velen vierden toch liever moederdag. Maar de vele leden die er wel waren hebben samen met enkele Boxtelnaren een prima tijd gehad met het op naam brengen van soms erg lastige planten.

Op 30 mei was het weer een stuk slechter maar de opkomst een stuk groter. Met circa tien Boxtelnaren en een hoop leden zijn we eerst gaan kijken wat er allemaal in de boerderijvijver groeit en bloeit en vervolgens zijn we naar de visvijver bij het Duits Lijntje gefietst. Daar hebben we alles wat we te pakken konden krijgen op naam gebracht en ondanks de

regelmatige regenbuitjes hebben we ons daar prima vermaakt en een hoop geleerd.

De Kleine Aarde

Als nabrander kregen we begin juli het dringende verzoek vanuit De Kleine Aarde om een volledig inventarisatie van hun terrein te doen. In verband met de te nemen beslissing over de toekomst van de Kleine Aarde was alle informatie die kon leiden tot behoud ervan was meer dan welkom. In korte tijd hebben we alle werkgroepen van onze stichting opgetrommeld en 10 juli is voor het eerst een team van alle werkgroepen een gebied rondgetrokken. Dat was een ervaring waarvan we allemaal vonden dat we dat wel eens vaker kunnen doen. Het was enorm stimulerend om met allerlei specialisten in een gebied werkelijk alles in kaart proberen te brengen in een paar uur tijd. Planten, vogels, insecten, paddestoelen, amfibieën en reptielen enz., iets wat voor herhaling vatbaar is! Om een indruk te geven hierbij de conclusie van het rapport dat we de week erna inleverden:

Inventarisatie

Zaterdag 10 Juli 2010 en donderdag 15 juli hebben 16 vrijwilligers van de Werkgroep Natuur- en Landschapsbeheer Boxtel, een kort biodiversiteits onderzoek uitgevoerd op het grondgebied van De Kleine Aarde in Boxtel.

Aanpak

Getracht is in een beperkte tijd een zo goed mogelijk inzicht te krijgen in de biodiversiteit. Hiertoe hebben de vrijwilligers zich verdeeld in verschillende groepen die ieder een specifiek deel van de biodiversiteit hebben genoteerd. Planten (incl. bomen en struiken), vogels, insecten (incl. vlinders en libellen) en paddestoelen. Specifieke waterbeestjes zijn in deze periode niet onderzocht omdat dit al eerder nauwkeurig is gebeurd.

Conclusie

Alhoewel voor een complete inventarisatie meerdere malen per jaar geïnventariseerd zou moeten worden, paddestoelen bijv. wat later en voor vele planten- en insectensoorten ook in lente en herfst, herbergt De Kleine Aarde een verrassend grote biodiversiteit. Tientallen aantrekkelijke micro-milieus in een prettig bewandelbare omgeving, zorgen voor:

- 220 hogere wilde Nederlandse planten waarvan 16 rode lijstsoorten, 30 verschillende bomen en struiken en vele tientallen soorten niet-Nederlandse kruiden, groenten en fruit
- 26 soorten vogels
- 25 soorten vlinders
- 5 soorten libellen
- 17 soorten andere insecten
- 7 soorten paddestoelen

Alle gevonden soorten zijn vermeld in de bijlage, soms met Nederlandse en wetenschappelijke naam, soms met beiden. Apart opgenomen is de soortenlijst van waterbeestjes uit een onderzoek in 2006.

Samengevat kan gesteld worden dat de Kleine Aarde in deze staat, alleen al op grond van de grote biodiversiteit, behouden zou moeten blijven.

Alles bij elkaar dus weer een druk jaar met mooie waarnemingen.

Het programma voor volgend jaar moeten we nog vaststellen maar er zal vast wel weer een stukje Kampina inzitten, een KM-hok, akkers die de Gemeente Boxtel recentelijk heeft aangelegd en ongetwijfeld zal Natuurmonumenten wel weer een monitoringsvraag hebben.

Iedereen is weer van harte welkom om eens mee te lopen: het is gezellig en je leert je omgeving op een heel andere manier bekijken! Kijk op de site voor de data.

Knotploegen

Frans van de Sande / Aad van den Helm

Nadat in juli, september en oktober de eerste voorbereidingen voor het nieuwe seizoen plaatsvonden wat betreft containerdraaien en gereedschap, en op 10 en 24 oktober de rondgang langs de adressen die op de planning stonden was gemaakt, werd de startvergadering voor de leden van beide knotploegen op donderdag 29 oktober in Kinderboerderij bezocht door 17 man.

Er is afgelopen jaar alweer harder gewerkt aan de knotwilgen rondom Boxtel door beide knotploegen en de Sparrenrijkgroep. In totaal zijn er 612 knotwilgen onderhouden. Het betrof 23 verschillende projecten van 21 verschillende eigenaren. Op sommige adressen werd twee keer gewerkt, soms werden drie of vier adressen op een morgen gedaan.

De Maandagploeg was dit seizoen tien keer actief, de Zaterdagploeg zeven keer, de Sparrenrijkploeg verleende een keer bijzondere assistentie door een project over te nemen.

Door de sneeuwval in januari moest er nogal wat geïmproviseerd worden wat betreft de geplande data. Toch kwam al het geplande werk nog klaar!

In totaal zijn er in 18 keer 752 werkuren gemaakt! Hulde voor deze vrijwilligersinzet!

Wil je even bekijken wanneer er waar en door wie is gewerkt? Met hoeveel mensen er hoeveel bomen zijn gedaan? In het schema op de website kun je dat haarscherp zien.

Maar het gaat natuurlijk niet alleen om aantallen! Dat is juist het leuke van vrijwilligerswerk. Het hoeft niet, maar iedereen vindt het leuk om te doen, kiest zelf uit wanneer hij wil komen werken, en sjouwt dan van harte mee! De sfeer is steeds prima en de voldoening idem dito. En vanzelfsprekend doen we het allemaal omdat we graag deze landschapselementen rondom Boxtel willen laten voortbestaan, ook nu ze voor het agrarisch werk niet zo belangrijk worden geacht. Vogels en zoogdieren zoeken hier voedsel, beschutting en nestgelegenheid, ook de akkers en graslanden rondom hebben daar indirect profijt van! Bovendien is een 'aangekleed landschap' ook voor de recreanten in het Groene Woud aantrekkelijker dan een kaal gebied.

De Landelijke Natuurwerkdag

Deze vond plaats op zaterdag 7 november. Via internet konden gastwerkers zich inschrijven om de beide organiserende Natuurwerkgroepen uit Boxtel en Liempde een handje te komen helpen. Er waren zeven extra nieuwelingen uit de regio aanwezig. De werkplek bevond zich middenin de Geelders. Vanaf de verzamelplek ging het in optocht via de uitgezette route naar 'Kiskes weitje', waar op 2 november al met kettingzagen voorbereidend werk was gedaan. We vonden kettingzaagwerk op de natuurwerkdag niet veilig en het was teveel werk om alles ter plekke in handwerk uit

te voeren. Zodoende was er direct sjouw- en stapelwerk te doen, ook kon men met handzagen nog een tiental bomen zelf knotten.

Ongeveer 30 mensen gingen de bergen hout voor de koffiepauze te lijf en maakten mooie stapelhagen tussen de bomen, waarbij de reeënwissels open gelaten werden.

Er is bij de poel nog voor wat meer lichtinval gezorgd met de kettingzaag. Een stuk of vijf bomen is niet geknot om vogels ook dit jaar nog een nestelmogelijkheid te bieden. Na de koffie ging een grote groep mee met twee gidsen van NWG Liempde voor een flinke wandeling door het natuurgebied. Geloof maar dat de nodige informatieve verhalen zijn verteld. Dat kun je met een gerust hart aan beide ervaren gidsen overlaten!

Ook tijdens de jubileum-viering vanuit de Knotploegen bij 'de Mus'donck' op 20 maart was de sfeer onder de 65 aanwezigen opperbest!

Een kleine subgroep zorgde voor de voorbereidingen tijdens een aantal vergaderingen. We wilden uitdrukkelijk ook de kinderen en kleinkinderen van de WNLB-leden bij het vrijwilligerswerk van hun (groot)ouders betrekken en nodigden ook Jeugd-natuurwachters uit. In totaal waren er 20 kinderen aanwezig.

Er was een zeer divers programma bedacht, dat voor velen aantrekkelijk was. Tegelijkertijd is gezamenlijk voor 'de gemeenschap' een takkenhut gebouwd. Het materiaal hiervoor was een restant van de laatste knotklus. Drie heren maakten een geraamte waarna met name de kinderen een kar vol dunne takken invlochten. De hut mocht blijven staan op een semi-openbaar terrein zodat iedereen er ook nu nog gebruik van kan maken.

Een tweede activiteit was het in elkaar zetten van vogelhuisjes onder leiding van twee 'knotters'. De bouw pakketjes hiervoor waren reeds voorbereid.

Deze dag viel samen met de Nationale Schoonmaakdag. Een derde groep ging dan ook op stap om vuil te rapen in de directe omgeving van kampeerterrein de Mus'donck. Wel tien volle vuilniszakken was de oogst.

Binnen kon men koffie, fris en lekkers nemen, later werden soep en broodjes bockworst geserveerd, met dank aan Rita, Jel en

Anneke. Daarna ging het vuur aan in de vuurkorven. Bergen marshmallows werden aan een stok verwarmd tot niemand meer hoefde en liedjes werden gezongen bij de accordeon en gitaar... Pas toen het donker was ging iedereen langzaam op huis aan. Nablijvers zorgden voor het uitgaan van het vuur tot... er een flinke bui viel! Wat een timing!! Een geslaagd 'knottersfeest'.

Natuurlijk waren er nog meer 'regularitus-momenten'

De opening van het seizoen vanuit Brabants Landschap werd op 17 oktober gehouden in Schijndel bij de Schaapskooi. Theo Lenis en José Poort waren aanwezig bij de lezingen, o.a. over het tot stand komen van dat vrijwilligersproject, ommetjes en soortenbescherming, en de wandeling door het Wijboschbroek, dat door de vele Brabantse landschapsvrijwilligers volop gebruikt werd om te netwerken. Zoals elk jaar weer goed georganiseerd en de moeite waard!

Op 4 november was een tweede bespreking over de regeling 'Groen Blauw Stimuleringskader' voor landschapsonderhoud in de Kinderboerderij. De consultant die voor de uitvoering van deze subsidieregeling is aangesteld gaf uitleg aan Frans v.d. Sande, Aad v.d. Helm, Ron Mosink en Jose Poort. De adressen waar wij knotten werden bezocht door de consultant, die via 'keukentafelgesprekken' de betrokkenen heeft ingelicht over de subsidiemogelijkheden. Enkele van onze adressen kwamen hiervoor in aanmerking.

Tussen 25 november en 1 maart vond overleg plaats over de knotwilgen die wij voor de gemeente onderhouden. Dit resulteerde in een 'contract' waarin we ons hebben verplicht om elk jaar 30 gemeenteknotten te onderhouden op voor de gemeente moeilijk bereikbare plaatsen. De WNLB ontvangt daarvoor als onkostenvergoeding € 5,00 per knot. De gemeente neemt van ons een aantal particuliere knotten langs de Mijlstraat 'over' die voor hen qua veiligheidsvoorzieningen gemakkelijker te doen zijn.

Op 24 februari was een van de twee coördinatoren uitgenodigd voor het WNLB-overleg met het waterschap i.v.m. toekomstige samenwerking bij aanplant en onderhoud. Helaas is de knotwilg die na het baggeren in de Dommel op een eilandje was komen staan niet verplaatst maar verdwenen! *(foto rechts)*

De knotwilgen die we al jaren onderhouden bij de vis-paaiplaats tegenover de wijk Oost boden een sfeervol plaatje deze winter. *(zie foto onderaan de pagina)*

Aan de cursus voor vrijwillige landschapsbeheerders door Brabants Landschap georganiseerd 13 en 27 april in Vught en 5 juni in Boxtel namen Aad v.d. Helm, Cor Kievit en Jose Poort deel. Tijdens deze bijeenkomsten kwam een scala aan onderwerpen ter sprake; werven en binden van vrijwilligers, ecologische verbindingzones, maatschappelijke stages, maatschappelijk ondernemen, samenwerkingsverbanden met andere instanties, subsidieregeling voor landschapselementen, soortenbeheer, veiligheid bij landschapsonderhoud. Op 5 juni was er in Boxtel een gezamenlijke excursie voor de cursusgroepen midden/oost en west Brabant. Vertrokken werd vanuit de Schutskuil langs de ecologische verbindingzone van de nieuwe Heerenbeekloop. Zowel mensen van diverse waterschappen als onze voorzitter gaven hier een toelichting op werk en samenwerking. Een van de deelnemende groepen gaf een bevlogen verslag over hun ervaringen met maatschappelijke stages.

Er was natuurlijk ook aandacht voor persoonlijke omstandigheden van enkele vrijwilligers, zoals ziekte, operaties en het overlijden van de echtgenote van een van de vrijwilligers. Ook al zie je elkaar niet zo vaak, we leven met elkaar mee.

Ook dat geeft groepsbinding.

We hopen het seizoen 2010-2011 vol goede moed samen verder te gaan. De zagen zijn gezet, schoongemaakt en geslepen, de snoeischaaren nagekeken, de container opgeruimd!

Paddenstoelenwerkgroep

Cor Kievit

We zijn dit jaar voor de tweede jaar gestart met de Paddenstoelenwerkgroep. Het is weliswaar nog een kleine groep, maar toch erg actief.

Het hele jaar zijn er paddenstoelen te vinden, maar we beperkten het zoeken en inventariseren tot de herfst, dan komen de meeste paddenstoelen voor.

Vanaf september tot november 2009 zijn we elke week op pad geweest in Sparrenrijk om daar systematisch alle lanen te bekijken en de daar aangetroffen paddenstoelen op naam te brengen en te noteren. Hier zijn elf rodelijst soorten aangetroffen. Dit zijn soorten die het niet goed doen of met uitsterven worden bedreigd. Van de inventarisatie in Sparrenrijk is een verslag gemaakt.

Aan het einde van het seizoen, zijn we ook nog naar de Geelders en Heerenbeek gegaan. Dit zijn andere gebieden waar dan ook enkele andere soorten paddenstoelen aangetroffen zijn.

Het komende jaar willen we doorgaan met het inventariseren van Sparrenrijk. Vanwege het 20 jarig jubileum van de WNLB, wordt in oktober 2010 twee weken een kleine tentoonstelling gehouden in de bibliotheek van Boxtel. Tevens wordt er ook een openbare paddenstoelenwandeling georganiseerd. Ook staat het inventariseren van andere gebieden rondom Boxtel zoals Kampina en Landgoed Velder, op het programma.

Blauwzwarte stekelzwam

Fluwelige stekelzwam

Hanekam

Poelenwerkgroep

Marie-José Meertens

Na enkele jaren van wat minder activiteit heeft de Poelenwerkgroep dit jaar heel wat werk verzet.

Gedurende de hele periode is gewerkt aan de voorbereiding van een poelenadoptieproject voor de Boxtelse basisscholen. Dit project maakte deel uit van de realisatie van Dommel door Boxtel en is in samenwerking met Waterschap de Dommel en de gemeente Boxtel vormgegeven. Een korte uitleg van het project: Wanneer de rond de Dommel geplande poelen zullen zijn gegraven kunnen scholen een poel adopteren. Hier maken kinderen kennis met het leven in en om de poel en wordt er gelegenheid geboden mee te helpen met klein onderhoud ter plaatse. Het waterschap heeft op de waterdag in september j.l. een Groene Handdruk toegekend aan de WNLB voor de inzet bij dit Dommelproject.

Half maart 2010 vroeg de gemeente onze medewerking aan het overzetten van padden en andere amfibieën tijdens de voorjaarstrek. Een bliksemactie in samenwerking met Natuurmonumenten voorzag in schermen op de Kempseweg. De enthousiaste inzet van een groep van zo'n twintig WNLB-ers redde in vier weken het leven van meer dan 200 dieren. De WNLB heeft toegezegd in 2011 op enkele plaatsen in Boxtel medewerking te verlenen bij het padden overzetten.

Om het 20 jarig jubileum van de WNLB te vieren gingen leden van de poelenwerkgroep aan de slag met kinderen van 5 Boxtelse basisscholen. Een gastles en een bezoek aan de poel van Sparrenrijk of de vijver van De Kleine Aarde zorgde voor meer kennis van waterdiertjes en- niet minder belangrijk -voor veel plezier in de natuur.

Publiciteitsgroep

Godelise van Kessel

De Publiciteitsgroep verzorgt de teksten die in de media worden opgenomen, maakt folders in overleg met de werkgroepen, verzorgt vijf keer per jaar de Sprokkels, een keer per jaar het Jaarverslag, organiseert lezingen en is contactpersoon voor beurzen en markten.

Gezien de grote hoeveelheden jubileumactiviteiten van dit jaar mag gesteld worden dat we veel en op een positieve manier in de lokale kranten hebben gestaan. Daarmee hebben we beslist gewerkt aan naamsbekendheid wat al heeft uitgewerkt naar een aantal nieuwe aanmeldingen. Een woord van dank aan de redactie van het Brabants Centrum is dan ook niet overbodig...

Wellicht is het u opgevallen dat er op de Gemeentepagina van het Brabants Centrum een column is van het waterschap? Hierin wordt steeds 'kond' gedaan van de ontwikkelingen rondom de werken van Dommel door Boxtel. Vanwege de samenwerking met WNLB staat er ook regelmatig een stukje van ons bij. Dit wordt overigens verzorgd door Marie José Meertens.

De informatiefolder van de WNLB is dit jubileumjaar veelvuldig gebruikt. Het is altijd afwachten of daar nog respons op komt...

De folder Sparrenrijk is tijdens het Herfstfestijn op straat uitgedeeld en wordt regelmatig aangeboden aan VVV, bibliotheek en kinderboerderij.

Dit jaar zijn weer vijf Sprokkels verschenen. De coördinatoren van de werkgroepen werden hiervoor aangeschreven en leverden tijdig hun data aan.

Theo Platel maakte er steeds weer prachtige versies van die sinds dit jaar veelal digitaal zijn verzonden. Dat bevalt prima en scheelt veel kosten. Geeft u het s.v.p. door als uw e-mailadres wijzigt? Overigens kan iedereen data aanleveren!

Ook het Jaarverslag werd op dezelfde wijze tot stand gebracht. Sinds vorig jaar is deze volledig in kleur uitgevoerd. Het oogt mooi en is een trots om aan derden aan te bieden. De reacties vorig jaar waren unaniem positief en zal het komend verslagjaar een vervolg krijgen.

De lezingen zijn een beetje een stiefkindje gebleken dit jaar. Aansluitend aan de jaarvergadering van 2009 zijn we door Willy Arts geïnformeerd over het ontwerp en de bouw van de vispassage in de Dommel naast de Mgr. Wilmerstraat.

Door de vele jubileumactiviteiten is het er niet van gekomen om meer aandacht te besteden aan andere lezingen.

Natuurlijk is de WNLB uitgenodigd om deel te nemen aan markten en dergelijke. Steeds is medewerking gevraagd aan de betreffende werkgroepen maar steeds moesten we concluderen dat het werk aan de jubileumactiviteiten voorrang kreeg. Volgend jaar beter. Het bestuur is nog steeds op zoek naar mensen die zich opgeven om een kraam te bemannen of bevrouwen indien dit weer actueel wordt.

Mede door het jubileumjaar was het voor de Publiciteitscommissie druk. Aan u het antwoord of het een succesvol jaar is gebleken...

Algemeen

Het afgelopen vogeljaar heeft onze Vogelwerkgroep heel veel om handen gehad en hebben de leden veel tijd en energie kunnen steken in het organiseren en het goed laten verlopen van de vele, zeer gevarieerde, activiteiten die aan de diverse projecten verbonden waren. We hebben dat gedaan met 15 actieve leden

Dat had ook tot gevolg dat andere activiteiten zoals excursies bijvoorbeeld het afgelopen jaar niet of nauwelijks georganiseerd zijn. Er was al genoeg te doen.

Al met al een druk maar ook boeiend jaar. Dat mag je ook verwachten in het jaar van de biodiversiteit, het jaar van de Bruine Kiekendief (waarvan in Boxtel jammer genoeg geen waarnemingen) en het jubileumjaar van de WNLB. Middels dit jaarverslag hopen wij dat de lezers een goede indruk krijgen van onze activiteiten.

We hebben dit jaar voor het eerst meegedaan aan inventarisaties op specifieke soorten. Een mooie ervaring om met 40 vogelaars uit te zwermen over de omliggende gebieden en daarover later op de avond gezamenlijk aan elkaar te rapporteren.

Er waren ook vogeltegenstrijdigheden. Zo hebben we gemeend een brief te moeten sturen aan Natuurmonumenten over het afschieten van de Canadese Ganzen en hebben we daar nadere uitleg over gevraagd. We realiseren ons dat teveel van een soort het evenwicht kan verstoren maar wat doen we dan met andere vogels die dreigen te overheersen. Deze vraag is niet zo gemakkelijk te beantwoorden en uit de discussie die hierover in den lande wordt gevoerd maken wij op dat er meer mee geworsteld wordt.

De activiteit van Vogelbescherming *Beleef de lente* bezorgde, ook in Boxtel, heel veel vogelliefhebbers veel vogelgenot.

Grauwe klauwier

De Grauwe Klauwier, door de gemeente Boxtel in het kader van de Countdown verklaring gekozen als ambassadeurssoort van de gemeente is in 2010 op Boxtels grondgebied tot twee succesvolle broedsels gekomen. In de zomer van 2010 hebben twee koppeltjes in totaal zes jongen groot gebracht. Op verzoek

van de provincie en gemeente heeft onze VWG een bijdrage geleverd door regelmatig te inventariseren en te observeren. Al eerder is aangegeven wat de bijdrage van de lokale natuurorganisaties zouden kunnen zijn, namelijk het leveren van kennis en informatie over gebieden en soorten, ingezet worden bij herstel- en beheersmaatregelen en als schakelpunt fungeren voor communicatie tussen gemeente en burger.

Op 18 maart zijn wij samen met gemeente en het Jacob Roeland Lyceum voor leerlingen van het JRL actief geweest in het gebied Blauwhoefseloop. Het doel was dat leerlingen zouden moeten aangeven welke aanpassingen in het landschap zouden moeten plaatsvinden om het gebied geschikt te maken voor de Grauwe Klauwier. Ons aandeel was onder andere de leerlingen wat te vertellen over de in het gebied voorkomende vogels.

Op 3 juli heeft de gemeente Boxtel een excursie georganiseerd naar het Bargerveen in de provincie Drenthe waaraan door leden van de WNLB en de VWG is deelgenomen. Het gebied is bekend vanwege het grote aantal Grauwe Klauwieren die daar voorkomen. De excursie was succesvol en heeft een goed beeld gegeven van het voor de Grauwe Klauwier geschikt biotoop.

Inventarisaties en daarmee verband houdende activiteiten BSP telling Smalbroeken

In overleg met Natuurmonumenten hebben wij dit voorjaar de Smalbroeken geïnventariseerd op het voorkomen van bijzondere soorten. Vanwege de beschermde status van het gebied konden geen andere leden van de WNLB deelnemen aan de activiteiten. In totaal zijn 12 inventarisaties uitgevoerd. Dit jaar is voor het eerst gebruik gemaakt van de mogelijkheid om de verkregen gegevens rechtstreeks digitaal in te voeren bij SOVON. Daarmee wordt ook automatisch het aantal broedterritoria bepaald. De Zwartkop was met 39 territoria de absolute koploper gevolgd door boomkruiper en boomklover met resp. 31 en 18 territoria. Aan de schriftelijke rapportage wordt gewerkt.

Houtsnippen en Wespddieven

Door de provincie wordt jaarlijks een inventarisatie uitgevoerd naar het voorkomen van houtsnippen en wespddieven in een aantal gebieden van het Groene Woud. Houtsnippen zijn vooral actief in de avondschemering. Door diverse leden zijn mooie waarnemingen gedaan. Op de diverse telpunten in de vijf gebieden (Scheeken tot en met Mortelen)

werd op twee avonden in totaal 480 keer een waarneming gedaan van de houtsnip. De vertaling van de uit inventarisatie verkregen gegevens is een aangelegenheid van de provincie. Daarover hebben we op dit moment nog geen concrete informatie. Dat geldt ook voor de inventarisatie van de Wespendif. Deze roofvogel is overdag actief. Daarvoor zijn we twee dagen op pad geweest

Dommel door Boxtel

Op verzoek van het waterschap zijn twee inventarisaties uitgevoerd naar de aanwezigheid van op de Dommel mogelijk voorkomende vogelsoorten. Dat heeft niet geleid tot spectaculaire waarnemingen. De ijsvogel, tot voor de twee laatste strenge winters, een op de Dommel regelmatig waargenomen broedvogel, is slechts een keer waargenomen. Er is dit jaar zelfs geen sprake van een geslaagd broedgeval.

Trekvogeltelling

De trekvogeltelling 2009 had een andere opzet. Landelijk werd geteld in de lijn van het Trekvogelpad dat loopt van Bergen aan Zee naar Enschede. Onze VWG heeft op de landelijke teldag geteld op het meest centrale punt van het Groene Woud namelijk op de uitkijktoren op Banisveld. Er zijn vergelijkbare aantallen vogels overgevlogen vergeleken met andere jaren.

Jubileumactiviteiten WNLB

Aanbieding rapport Natuurmonumenten

Het inventarisatierapport 2009 van de Huisvennen en omgeving en het inventarisatierapport Banisveld van de florawerkgroep zijn op 3 februari door de voorzitter van de WNLB Marco Meihuizen op locatie in de Kampina aangeboden aan Leo de Bruijn van Natuurmonumenten. Het Brabants Centrum heeft daarover uitgebreid gerapporteerd.

Scholenactiviteit mussenproject

Het aanbod aan de scholen vanuit de VWG is gedaan vanuit de gedachte dat in een jubileumjaar van alles gevierd wordt en dat het dan ook heel aardig zou kunnen zijn om anderen mee te laten vieren. Vandaar het aanbod aan de scholen voor het basisonderwijs.

Vogelwandeling voor breed Boxtels publiek

Om de burgers van Boxtel in de gelegenheid te stellen kennis te maken met de activiteiten van de VWG als een onderdeel van de WNLB hebben we op zaterdag 17 april een wandeling georganiseerd door het "eigen" bos van de WNLB namelijk Sparrenrijk. Het was een mooie ochtend met een gezellige afsluiting met koffie en worstebrood in het paviljoen van recreatieplas de Langspier.

Weidevogelbescherming

Een van de oudste activiteiten van de VWG die jammer genoeg de minste actie heeft gevraagd in het afgelopen jaar. Welgeteld een actie was nodig om het nest van een

grutto met vier eieren op te sporen, afspraken te maken met de eigenaar van het weiland, het nest te markeren in verband met werkzaamheden die op korte termijn zouden worden uitgevoerd. Maar wat gebeurt er? Voordat de loonwerker het land ging bewerken was het nest al leeg geroofd. Onbekend op welke manier. Kan een vos geweest zijn of andere liefhebbers van grutto eieren.

Met deze ervaring in het achterhoofd kunnen we het standpunt van diverse instanties wel billijken om weidevogelbescherming te richten op gebieden waar grote concentraties van weidevogels voorkomen.

Gezamenlijk project nestkasten voor de huismus met NWG Liempde

Algemeen

In het afgelopen voorjaar is het project nagenoeg afgerond. Na de uitgifte van 175 kasten was er nog een wachtlijst voor circa 35 kasten. Voor deze personen worden, binnen het project, in het najaar via het VMBO, nog kasten gemaakt. Het project heeft vanuit de gemeente Boxtel een groene handdruk gekregen. Een waardering bedoeld als stimulans om de inzet voor natuur en biodiversiteit voort te zetten. Hieraan was een geldelijke bijdrage van 350,00 euro gekoppeld.

Uitgifte aan particulieren

	Klein 4-gaats	Groot 8-gaats
Verkocht	126	27
Geschonken*	12	

* Deze kasten zijn cadeau gegeven aan de participanten "Sterk in werk" en VMBO College. Daarnaast ook aan gemeente Boxtel, kinderboerderij Boxtel en zeven deelnemende basisscholen uit Boxtel.

In totaal zijn dus 165 nestkasten geplaatst. De aflevering is gebeurd in drie sessies. Twee keer vanuit de kinderboerderij en een keer vanuit het streekhuis in Liempde.

Scholen basisonderwijs

Aan de scholen hebben we, in het kader van het jubileum, het aanbod gedaan om bij de school een kast op te hangen en tegelijk een vogelexcursie te houden met de leerlingen van een leerjaar in de omgeving van de school. Van dit aanbod is door 8 scholen gebruik gemaakt. Op negen dagen verspreid over de maand april zijn leden van de werkgroepen Boxtel en Liempde actief geweest met kinderen in het veld. Het enthousiasme van de leerlingen en scholen was erg groot.

Financiële afwikkeling

Opstelling begroting en afrekening is verzorgd door de Stichting Natuurprojecten Liempde, zijnde een onderdeel van de NWG Liempde. Inmiddels is de afrekening ingediend bij de subsidieverstrekking van dit project nl. De Streekrekening Groene Woud en De Provincie Noord Brabant. Van de provincie is inmiddels het toegezegde subsidiebedrag ad € 5.000,00 ontvangen. De streekrekening heeft laten weten in te kunnen stemmen met de financiële verantwoording en heeft toegezegd de subsidie van eveneens € 5.000,00 binnenkort uit te betalen.

Wachtlijst

We zijn er niet in geslaagd om alle aanvragen dit voorjaar te honoreren. Er is nog een "wachtlijst" van circa 40 mensen. Om die wachtlijst weg te werken is nog een extra bestelling gedaan van gestoomd populierenhout, zodat er nog een aantal nestkasten gemaakt kunnen worden. De medewerking van vrijwilligers van de VWG en van de afdeling meubelmakerij van het VMBO College Boxtel zijn al toegezegd.

Monitoring

Onderdeel van het project is om de bezetting van de kasten zoals die door de particulieren zijn opgehangen, te volgen. Dat is een van de voorwaarden zoals die de door de subsidieverstrekking zijn vastgelegd. Het plan is om dat zowel in 2010 en 2011 uit te voeren.

Afsluiting project

Op 20 mei hebben de bij het mussenproject betrokken leden van de Vogelwerkgroepen Boxtel en Liempde een afsluitende excursie gemaakt met een boottocht op de Brabantse Biesbosch. Hieraan hebben de bij het mussenproject betrokken vrijwilligers deelgenomen. Het was een mooie dag met vele vogelwaarnemingen in een prachtige omgeving.

Plaatsing, bezetting en controle nestkasten

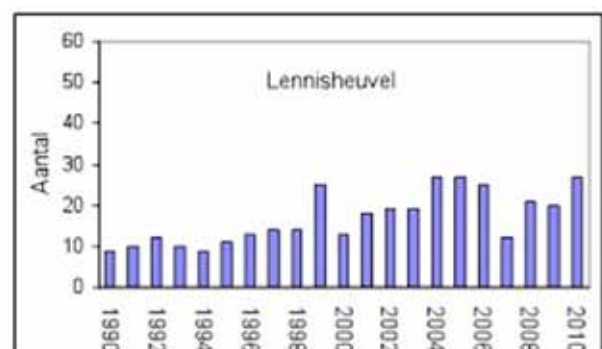
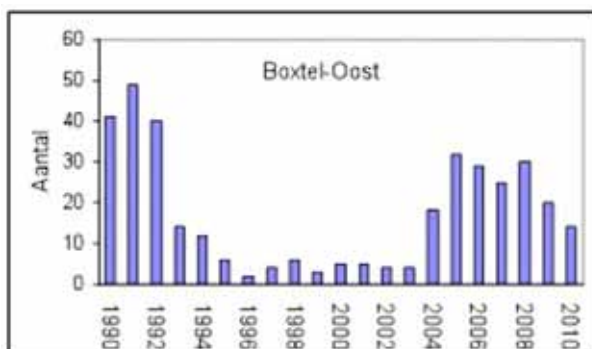
Op dit moment zijn voor de volgende vogelsoorten nestkasten geplaatst:

Soort	Nieuw in 2010	Totaal	Bezet
Huiszwaluw	0	48	13
Gierzwaluw	0	20	?
Steenuil	6	56	?
Kerkuil	1	27	2
Grote gele kwikstaart	0	3	0

- De kerkuil vertoont een licht herstel. Twee geslaagde broedgevallen met in totaal 7 jonge kerkuilen. Daarnaast op de locatie die door de VWG Liempde wordt gevolgd wederom een geslaagd broedgeval met 4 jongen.
- Vanwege de gevoeligheid voor verstoring worden geen controles op bezetting van de kasten door steenuilen uitgevoerd

Huiszwaluwen in Boxtel

- In Oost is voor het tweede achtereenvolgend jaar sprake van een behoorlijke achteruitgang met resp 10 en 6 broedgevallen. Voor het eerst sinds jaren is er wel weer sprake van een broedgeval in een eigen gebouwd nest. Het broeden in kunstnesten maakt de telling van broedgevallen wat ingewikkelder. In- en uitvliegen wil nog niet zeggen dat in een nest een succesvol broedsel heeft plaatsgevonden.
- In Lennisheuvel is het aantal broedgevallen met 5 gestegen naar 27. Daar is wel sprake van verplaatsing van de locatie. Steeds meer huiszwaluwen kiezen voor een broedplaats in het Gescheurd Hemd. Dat gebeurt allemaal op eigen kracht. Een verklaring daarvoor zou kunnen zijn dat de vogels aan de rand van de bebouwing meer materiaal (modder dus) voor de nestbouw op korte afstand beschikbaar hebben.
- Onderstaande grafiek geeft de aantallen huiszwaluwen weer die in de periode 1990-2010 zijn geteld in Boxtel-Oost en in Lennisheuvel. Voor Boxtel Oost ten opzichte van 20 jaar geleden een behoorlijke achteruitgang. In Venrode zijn ook dit jaar geen broedende huiszwaluwen waargenomen. Dat geldt ook voor andere delen van Boxtel.

Slot

We kunnen terugblikken op een heel goed vogeljaar met veel activiteiten in veel variaties. Het is in het dagelijkse leven ook te merken dat vogels in de belangstelling staan van de niet actieve vogelaar. Steeds vaker worden we benaderd met vragen over vogels. Het is dan goed te merken dat de vogelbeleving van de bevolking toeneemt. De diverse publicaties over de activiteiten van de VWG in de lokale pers bevorderen bij de lokale bevolking de interesse voor de vogels.

Werkgroep Ruimtelijke Ordening

Nico Landwehr-John

Samenstelling van de werkgroep: Gerard Buiks, Toine Cooijmans, Nel Dijstelbloem, Albert van der Horst, Nico Landwehr Johan (vz), Lex Meijdam, Ineke Puls.

De RO-groep vergadert maandelijks.

Evenals in voorgaande jaren heeft de werkgroep RO in het verslagjaar regelmatig vergaderd met Dik Bol en Marcel van de Langenberg, als “meedenkers” van respectievelijk de Heemkundekring Boxtel en Natuurwerkgroep Liempde. De aanwezigheid/betrokkenheid van “externen” houdt ons scherp op de te behandelen onderwerpen. Overigens kan de werkgroep RO nog steeds versterking gebruiken van mensen die gemotiveerd zijn om beleidsstukken te lezen en/of zaken in het veld te gaan bekijken.

De in het verslagjaar in de RO-groep behandelde onderwerpen verschillen nauwelijks van zaken die eerder aan de orde waren. Veelal gaat het om meerjarenplannen, plannen met een langdurige procedure, zaken welke in verschillende fasen (her)beoordeeld moeten worden. Hieronder een verslag van de belangrijkste zaken, waar de RO groep zich mee bezig heeft gehouden.

Albert van der Horst en Lex Meijdam zijn actief als afgevaardigden in de Werkgroep Uitvoering Bestemmingsplan Buitengebied Boxtel (Wubbb). Binnen dit overlegorgaan wordt door gemeente, waterschap, ZLTO en WNLB gewerkt aan afstemming van vooral buitengebiedzaken. Voorafgaand aan de tweemaandelijks vergaderingen worden relevante agendapunten voorbesproken in de WNLB RO-groep. De WUBBB-agenda omvat onder meer aanvragen over wijzigingen in het landschap, zoals het aanbrengen van verhardingen, het ophogen en afgraven van percelen, het graven en/of dempen van sloten, het verwijderen en/of aanbrengen van beplanting et cetera. Het gaat hierbij niet alleen om aanvragen van particulieren, maar ook om (uitvoerings) plannen van bijvoorbeeld gemeente en waterschap.

Vinger aan de pols

Het Bestemmingsplan Centrum is een belangrijk plan voor de natuur langs de Dommel door het centrum. De stedelijke druk is hier hoog en de kunst is om de natuurwaarde, maar ook de unieke groene belevingswaarde te behouden en te versterken. De WNLB is blij dat de gemeente in dit bestemmingsplan het behoud van deze waarden hoog in het vaandel heeft gezet. Daardoor is er op sommige plekken zelfs nieuwe ruimte voor de natuur gecreëerd.

Wel is de werkgroep bezorgd over een consequente houding van de gemeente over de feitelijke invulling van zaken die het bestemmingsplan Centrum aangaan. De werkgroep is alert op nieuwe ontwikkelingen en heeft haar stem laten horen bij

voorgenomen bouwplannen die een directe bedreiging vormen voor het openhouden van de Dommeloever. In het verslagjaar heeft de werkgroep met initiatiefnemers van bouwplannen constructief contact gehad. Een en ander heeft mede geleid tot het bijstellen van een aantal plannen. De WNLB zal nauwgezet blijven volgen of het waardevolle plan voor de Dommel door Boxtel zorgvuldig wordt nageleefd.

Bestemmingsplan Buitengebied

In het verslagjaar zijn er voor het bestemmingsplan Buitengebied geen indringende ontwikkelingen geweest waarbij concrete inzet van de WNLB geboden was.

De Dommel door Boxtel

In het verslagjaar zijn er geen bijzondere ontwikkelingen geweest bij het nader vormgeven/uitwerken van delen van het door het waterschap gepresenteerde beekherstelproject Dommel door Boxtel. De WNLB heeft regelmatig contact met de uitvoerders van het project en is tot heden tevreden met de feitelijke uitvoering daarvan.

Infrastructuur / spoorwegen / gemeentelijke verkeersplannen

De WNLB blijft aandacht houden voor de mogelijke consequenties van het sluiten van een aantal overwegen. In het verslagjaar zijn er geen nieuwe plannen of voornemens geweest waarvoor de WNLB in actie zou moeten komen. Te denken valt aan aantasting van het fijnmazige stelsel van zandpaden die juist aantrekkelijk zijn voor het recreatieve gebruik in onder meer het Nationaal Landschap Het Groene Woud. De WNLB houdt goed in de gaten dat er in alle gevallen duidelijkheid moeten zijn over negatieve gevolgen voor de natuurlijke kwaliteiten van het buitengebied.

De natuurwerkgroep is van mening dat de kwaliteiten van het de kern Boxtel omringend landschap (o.a. Kampina, Geelders, Velder) vragen om specifieke aandacht voor “groene” verbindingen voor langzaam verkeer. Voor de sluiting van de spoorovergang aan de Bakhuisdreef is een voor de werkgroep acceptabel alternatief geboden.

De werkgroep is via een klankbordgroep betrokken bij de Tracé-studie A2-Ladonk-Kapelweg (Talk). De WNLB zet zich ook hier specifiek in voor de belangen van natuur en milieu.

Sparrenlaene

De WNLB heeft in augustus 2009 een zienswijze ingediend vanwege het voorontwerp-bestemmingsplan Sparrenlaene (lokatie voormalige Gezondheidsdienst voor Dieren). Dit plan betreft een ten opzichte van eerdere plannen (2007) gewijzigde opzet, met name minder hoog. Onder andere heeft de werkgroep bedenkingen geuit vanwege

het effect op natuur en landschap en de impact van verstening zo dicht tegen Sparrenrijk aan. Inmiddels is een enigszins gewijzigd plan vastgesteld.

Smalwater-Noord

Het project Smalwater-noord heeft onder aanvoering van het Waterschap De Dommel een doorstart gemaakt. Het doel is om het gebied rondom de Beerze (Kleine Aa of Dommeltje), vanaf het spoor tot aan de Helbrug, opnieuw in te richten. Dit betekent onder andere het opnieuw laten meanderen van de Beerze, de vervanging van twee stuwen voor vispassages en de inrichting van het gebied voor de natuurdoeltypen conform de Ecologische Hoofdstructuur. Een en ander heeft inmiddels geresulteerd in een aantal concrete uitvoeringsplannen. De doelstelling Robuuste Ecologische Verbindingszone (REVZ) wordt helaas niet in dit project meegenomen. De WNLB is van mening dat de invulling van de robuuste verbinding van de natuurgebieden, o.a. Het groene Woud, van belang blijft voor de verdere ontwikkeling. De werkgroep wil door betrokken te blijven bij het project nadrukkelijk blijven streven naar de REVZ in een vollere breedte (op termijn).

Concept-bestemmingsplan Ladonk-De Vorst

De werkgroep RO is vertegenwoordigd in een klankbordgroep waarin het plan wordt doorgesproken. Aanwezige partijen krijgen in een vroeg stadium inzicht in onderdelen van het plan-in-wording en kunnen zo tijdig reageren om relevante zaken op een juiste manier in het plan te verwerken.

Inmiddels is een constructieve inbreng geleverd voor het zogenaamde Beeldkwaliteitsplan. Zo hebben wij onder meer gepleit voor een fraai in het groen gelegen fietsverbinding Station-Kampina.

Toeristisch Platform

WNLB (werkgroep-RO) is als agendalid betrokken bij het Toeristisch Platform van de gemeente Boxtel. Op deze wijze houdt de werkgroep de vinger aan de pols en kan zij in voorkomende gevallen alsnog tijdig een inbreng leveren.

Tot slot

De RO-groep probeert zo mogelijk reeds in een pril stadium betrokken te worden bij plannen en ontwikkelingen die verband houden met de natuurlijke kwaliteiten in het Boxtelse. Voorts houdt zij zeer dringend de vinger aan de pols bij de verdere planvorming en zal zij primair proberen in goed overleg haar doelen te bereiken. Soms ontkomt de RO-groep er echter niet aan om de mogelijke beroeps- en rechtsmiddelen te hanteren.

Ook in het komende seizoen zal wederom aandacht besteed worden aan plannen als het PVVP, diverse bestemmingsplannen en aanzetten daartoe, bijvoorbeeld de Erfgoednota, vooral daar waar het de belangen van Natuur en Milieu raakt.

Jubileumcommissie

Godelise van Kessel

De commissieleden meldden zich tijdens de jaarvergadering in 2008 aan bij het bestuur en bestond uit Nel Dijstelbloem, Godelise van Kessel en Helmuth Verlangen. Het bestuur sprak het kader uit waarbinnen de feestelijkheden moesten worden vorm gegeven:

- De Boxtelse bevolking moest nader kennis kunnen maken met de WNLB en de werkzaamheden;
- Er was een budget vastgesteld.

De jubileumcommissie koos ervoor om de werkgroepen te vragen een extra activiteit te organiseren waarbij de Boxtelse bevolking zou worden uitgenodigd. De resultaten staan vermeld in dit jaarverslag.

Gaandeweg het jubileumjaar, wat liep van 1 januari 2010 en momenteel nog gaande is tot 27 november, is besloten de werkgroepen een coördinator toe te bedelen. Ieder van ons had daarmee vier werkgroepen te 'begeleiden' wat de werkzaamheden wat verlichting bracht en het aantal bijeenkomsten beperkt is gebleven met vier.

Afgesproken werd dat alle aankondigingen via de Publiciteitsgroep (via Godelise) verzorgd werden. Het Brabants Centrum heeft aan onze verzoeken steeds hun medewerking gegeven. Aan publiciteit dus geen gebrek, zelfs met foto of twee vermeldingen tegelijkertijd.

De werkgroepen hebben allen de doelstelling ter harte genomen en hebben, mooi verdeeld over de seizoenen, aansprekende activiteiten georganiseerd. De wens 'betrokkenheid door Boxtelse bevolking' heeft een diverse invulling gekregen. Opvallend is dat veelal kinderen betrokken zijn geweest; scholen bij de Poelenwerkgroep, Jeugd-natuurwacht en (klein)kinderen bij de Knotploegen, Sterk in Werk bij de productie van de mussenkasten. Bij de andere activiteiten hebben de Boxtelaren niet en masse deelgenomen maar van afwezigheid was toch ook geen sprake.

Er is ook sprake van blijvende, definitieve zaken. De vogelwerkgroep heeft met het mussenkastenproject Boxtel en Liempde versierd met nieuwe behuizingen voor de mussen, de Knotwerkers hebben een hut gebouwd van wilgentakken en de Sparrenrijkers hebben in 'hun' Sparrenrijk een rustbank geplaatst voor de vermoeide wandelaars en een speeltrein voor de kinderen. Last but not least is de gemeente een houten beeld aangeboden, vervaardigd door onze eigen Sparrenrijker Frans Maas. Al met al een compliment meer dan waard voor iedere werkgroep!

De jubileumcommissie is nog niet helemaal klaar met het jubileumjaar. Nog een paar maanden resten ons op dit moment van een eventueel eindfeest. Toch is de algemene mening van de leden van de jubileumcommissie dat dit jubileumjaar een druk maar mooi jaar is geweest. Dank, hulde en een hartelijke felicitatie aan alle leden van de werkgroepen namens de jubileumcommissie.

Bestuurssamenstelling van de WNLB

Bestuur

Voorzitter	Marco Meihuizen	673492
Secretaris	Gerda Hellings	616286
Penningmeester	Erik Kerpel	674599
PR	Godelise van Kessel	610640
Leden	Marie-José Meertens	073-5518620
	José Poort	674740

Coördinatoren

Knotploegen	Aad van der Helm en Frans van de Sande	677358 683117
Beheergroep Sparrenrijk	José Poort, 2e vacant	674740
Beheergroep Dommeldal	Theo van de Heijden	683348
Poelen werkgroep	Marie-José Meertens	073-5518620
Florawerkgroep	Joost van Rooy	683687
Vogelwerkgroep	Frans Maas	675221
Werkgroep Ruimtelijke Ordening	Nico Landwehr-Johan	683709
Bomenadviescommissie	José Poort	674740
Publiciteitsgroep	Godelise van Kessel	610640
Jubileumcommissie	Godelise van Kessel	610640
Paddenstoelenwerkgroep	Cor Kievit	675160

Webmaster

Sjaak Oerlemans 672906

Werkgroep Natuur- en Landschapsbeheer Boxtel

Voorzitter Marco Meihuizen
Munsel 86, 5283 TP Boxtel
tel. 0411 - 673492

Secretaris Gerda Hellings
Lierenbout 24, 5283 AT Boxtel
tel. 0411 - 616286

Penningmeester Erik Kerpel
Diepenbrockstraat 15, 5283 LE Boxtel
tel. 0411 - 674599

Giro 3694619 t.n.v.
Stichting Werkgroep Natuur- en
Landschapsbeheer Boxtel
Diepenbrockstraat 15, Boxtel

Internet:
www.wnlb.nl
e-mail info@wnlb.nl

Voor inlichtingen en lidmaatschap (à € 12,00)
kunt u zich wenden tot de secretaris:
Gerda Hellings, tel. 0411 - 616286